

نام درس: حکمت متعالیه ۱

رشته تحصیلی و کُد درس: الهیات فلسفه و کلام (۱۲۲۰۲۰۰) (۱۲۲۰۴۶۹)

زمان آزمون: تستی: ۷۵ تشریحی: -- دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

کُد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: --

مجاز است.

امام علی^(ع): برتری مردم به یکدیگر، به دانش‌ها و خردهاست؛ نه به ثروت‌ها و تبارها.

۱. از دیدگاه مرحوم طباطبائی براهینی که در فلسفه به کار می رود، چه نوع برهانی است؟

الف. برهان لمّ مطلق

ب. برهان لمّ غیر مطلق

ج. برهان اینّ که در آن از معلول به علت می رسند.

د. برهان اینّ که در آن از یکی از متلازمین عام به متلازم عام دیگر می رسند.

۲. بر مبنای حکمت متعالیه کدام یک از ادعاهای زیر درست است؟

الف. وجود در جمیع اطلاقاتش مشترک لفظی است.

ب. وجود در جمیع اطلاقات خود معنای واحد دارد.

ج. وجود بر هر ماهیتی که اطلاق می شود به معنای همان ماهیت است.

د. وجود در اطلاقاتش بر ممکنات به نحو اشتراک معنوی است و در اطلاقاتش بر واجب و ممکن معنای واحد ندارد.

۳. معنای اصالت وجود و اعتباریت ماهیت کدام است؟

الف. وجود منشاء آثار واقعی است بر خلاف ماهیت.

ب. وجود آثار خارجی دارد ولی ماهیت تنها آثار ذهنی دارد.

ج. وجود امری حقیقی و ماهیت امری جعلی و ارزشی است.

د. وجود و ماهیت هر دو امر واقعی هستند.

۴. خطای استدلال « لوکان الوجود موجوداً بذاته و الماهیه موجوده بغیرها الذی هو الوجود کان مفهوم الوجود مشترکاً بین ما بنفسه و ما

بغیره فلم یتّم مفروض الحجّه من أنّ الوجود مشترک معنوی بین الموجودات » چیست؟

ب. مغالطه مفهوم و مصداق

الف. مغالطه اشتراک لفظ

د. مغالطه اخذ ما لیس بعلة علّة

ج. مغالطه اخذ ما بالعرض مکان ما بالذات

۵. عروض وجود بر ماهیت:

الف. تغایر مفهومی یکی با دیگری است.

ب. قاعده فرعی را تخصیص می زند.

ج. معلول اصالت وجود و اعتباریت ماهیت است.

د. مقتضی ثبوت معروض قبل از ثبوت عارض است.

۶. ملاک صدق قضایایی مانند « عدم العلة علّة لعدم المعلول » کدام است و معنای آن چیست؟

الف. ذهن - ثبوت اصلی

ب. ذهن - ثبوت تبعی

ج. نفس الامر - ثبوت اصلی

د. نفس الامر - ثبوت تبعی

نام درس: حکمت متعالیه ۱

زمان آزمون: تستی: ۷۵ تشریحی: -- دقیقه

رشته تحصیلی و کد درس: الهیات فلسفه و کلام (۱۲۲۰۲۰۰) (۱۲۲۰۴۶۹)

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

--

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: --

مجاز است.

۷. ملاک صدق در قضایای نفس الامریه به این است که:

الف. آنها در خارج و در ذهن وجود دارند.

ب. امور نفس الامری از لوازم عقلی ماهیات هستند و به تبع آنها ثبوت دارند.

ج. آنها از معقولات ثانیه منطقی اند.

د. آنها در عالم امر تقرر دارند.

۸. کدام عبارت صحیح بوده و مبنای استدلال برخی از مسایل فلسفی نظیر تشکیک وجود است؟

الف. انتزاع مفاهیم مترادف از شیء واحد بسیط ممتنع است.

ب. انتزاع مفهوم از مصادیق متعدد بماهی متعدد ممتنع است.

ج. انتزاع مفاهیم متعدد از مصادیق واحد بماهو واحد ممتنع است.

د. انطباق مفاهیم متعدد بر مصادیق واحد ممتنع است.

۹. مرحوم علامه طباطبائی امتناع اعاده معدوم را به عنوان مصادیقی از کدام قاعده فلسفی طرح می کند؟

الف. الموجود لا یعدم ب. لامیز فی الاعدام ج. لا تکرار فی الوجود د. لاشیئۃ للعدم

۱۰. در زمینه ویژگی های وجود رابط کدام مورد صحیح است؟

الف. وجود رابط فاقد ماهیت است و تنها در هلیات مرکبه تحقق دارد.

ب. وجود رابط فاقد ماهیت است تنها در هلیات بسیطه تحقق دارد.

ج. ماهیت آن ربطی است و در همه قضایا تحقق دارد.

د. ماهیت آن ربطی است و تنها در هلیات بسیطه تحقق دارد.

۱۱. کدام مورد اثبات وجود ذهنی نمی کند؟

الف. تصور صرف الشیء

ب. حکم ایجابی بر معدومات

ج. وصف کلیت و عموم برای برخی از امور

د. اثر بخشی صورت های ذهنی

۱۲. مرحوم علامه طباطبائی با عبارت «ارتفعت العینیه من حیث الماهیه» کدام یک از اقوال زیر را ابطال می کند؟

الف. قول به اضافه ب. قول به شبیح محاکی ج. قول به شبیح غیر محاکی د. قول به تطابق ماهوی

نام درس: حکمت متعالیه ۱

زمان آزمون: تستی: ۷۵ تشریحی: -- دقیقه

رشته تحصیلی و کد درس: الهیات فلسفه و کلام (۱۲۲۰۲۰۰) (۱۲۲۰۴۶۹)

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

مجاز است.

استفاده از: --

کد سری سؤال: یک (۱)

۱۳. با توجه به این که انسان یک امر جزئی را تصور می کند، از آن نظر که مطابق با خارج باید باشد جزئی است و از آن نظر که در ذهن است باید کلی باشد. پس یک تصور ذهنی هم کلی است و هم جزئی. پاسخ مرحوم علامه طباطبایی به این اشکال کدام است؟

الف. انه کلی بحمل الأوّلی و جزئی بحمل الشائع

ب. انه جزئی بحمل الشائع و جزئی بحمل الأوّلی

ج. من حیث انه مقیس إلی الخارج کلی، و من حیث انه کیف نفسانی قائم بالنفس جزئی

د. من حیث انه مقیس إلی الخارج جزئی، و من حیث انه کیف نفسانی قائم بالنفس کلی

۱۴. قضیه «هر مفهوم مفروضی یا واجب است، یا ممکن و یا ممتنع»، چه قضیه ای است؟

الف. منفصله حقیقیه ب. مانعة الجمع ج. مانعة الخلو د. بسیطه

۱۵. پاسخ اشکال «امکان به عنوان سلب ضرورتین چگونه می تواند وصف ثابتی برای امر ممکن باشد» کدام است؟

الف. امکان سلب تحصیلی نیست بلکه سلب ذاتی است.

ب. امکان لازم اعتباری و معقول ثانی فلسفی است.

ج. سلب ضرورتین در مقام ذات به سلب واحد بر می گردد.

د. قضیه معدولة المحمول با قضیه سالبه محصله در صورتی که موضوع وجود داشته باشد، یکسان است.

۱۶. معنای لزوم در عبارت «أنّ الامکان لازم الماهیه» کدام است؟

الف. ماهیت علت تامه امکان است.

ب. امکان علت ناقصه ماهیت است.

ج. آن کون الملزوم علّة مقتضیه لتحقق اللازم و لحوقه به

د. آن فرض الماهیه من حیث هی یکفی فی اتصافها بالامکان من غیر حاجة إلی امر زائد

۱۷. کدام یک از معانی امکان، اعتبار عقلی صرف نیست؟

الف. استقبالی ب. استعدادی ج. عام د. وقوعی

۱۸. ملاک «واجب الوجود بالذات» بودن این است که :

الف. عدم برایش محال است.

ب. ذاتش همان وجودش باشد، بدون حیثیت تقییدیه

ج. حقیقتی جز عینیت ندارد.

د. وجودش مقتضای ذات خودش باشد، بدون نیاز به غیر

۱۹. کدام مورد در زمینه اقسام مواد ثلاث محال است؟

الف. امکان بالغیر ب. امتناع بالغیر ج. امتناع بالذات د. وجوب بالقیاس

نام درس: حکمت متعالیه ۱

زمان آزمون: تستی: ۷۵ تشریحی: -- دقیقه

رشته تحصیلی و کد درس: الهیات فلسفه و کلام (۱۲۲۰۲۰۰) (۱۲۲۰۴۶۹)

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: --

مجاز است.

۲۰. وجوب در عبارت «وجوب وجود المعلول عند وجود علته التامه» چه نوع وجوبی است؟

الف. غیری ب. بالقیاس ج. بالذات د. بالامکان

۲۱. بین دو امر ممتنع بالذات چه نسبتی می تواند وجود داشته باشد؟

الف. ضرورت بالقیاس إلى الغير
ج. امکان بالقیاس إلى الغير
ب. امتناع بالقیاس إلى الغير
د. هر سه مورد صحیح است.

۲۲. «واجب الوجود ماهیته انبیه» یعنی:

الف. واجب الوجود در موجود بودن محتاج حیثیت تعلیلیه نیست.
ب. عروض وجود واجب به نحو عروض مقولی بر ماهیتش نیست.
ج. ماهیت و وجود واجب در خارج متحد هستند.
د. واجب الوجود هویتی جز وجود ندارد.

۲۳. ضرورت وجود برای واجب بالذات چه نوع ضرورتی است؟

الف. ذاتی ب. وصفی ج. ازلی د. عام

۲۴. ملاک نیازمندی معلول به علت از دیدگاه مشهور حکما و پیروان مکتب صدر المتألهین به ترتیب کدامند؟

الف. امکان ماهوی - امکان ماهوی
ج. امکان فقری - امکان ماهوی
ب. امکان ماهوی - امکان فقری
د. فقر وجودی - فقر ماهوی

۲۵. دلیل ایهام تناقض بین دو قضیه «الماهیه لیست بموجودة و لالاموجودة» و الماهیه إما موجودة و إما لا موجودة چیست؟

الف. فقدان وحدت اضافه
ج. عدم عینیت محمول به دلیل تغایر عطف و فصل
ب. فقدان وحدت شرط
د. عدم عینیت موضوع به دلیل تغایر حمل اولی و شایع

۲۶. کدام یک از گزینه های زیر درباره کلیت و جزئیت نادرست است؟

الف. إنَّ الكلية و الجزئية فی نحو الادراک
ج. إنَّ الكلية و الجزئية لازمان لوجود الماهیات
ب. الكلية من لوازم الوجود الذهنی للماهیه
د. الجزئية من لوازم الوجود الخارجی للماهیه

۲۷. ماهیت به چه اعتباری کلی طبیعی نامیده می شود؟

الف. بشرط لا ب. لا بشرط مقسمی ج. لا بشرط قسمی د. بشرط شیء

نام درس: حکمت متعالیه ۱

زمان آزمون: تستی: ۷۵ تشریحی: -- دقیقه

رشته تحصیلی و کد درس: الهیات فلسفه و کلام (۱۲۲۰۲۰۰) (۱۲۲۰۴۶۹)

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: --

مجاز است.

۲۸. کدام گزینه در خصوص «انّ الکلیّة والجزئیّة فی نحو الإدراک» صحیح است؟

الف. نادرستی نظریه فوق بدیهی است.

ب. سخن مذکور نظریه علامه طباطبایی در باب کلیت و جزئیت بوده و کاملاً صحیح است.

ج. نظریه مذکور صحیح نیست چرا که اگر چنان می بود ماهیت کلی یک مصداق بیش نمی داشت و همه قضایای کلی کاذب می بودند.

د. نظریه مذکور صحیح است زیرا که کلی همان جزئی مبهم شده است که ناشی از ضعف قوای ادراکی عقل است.

۲۹. در کدام گزینه نظریه علامه طباطبایی در مورد «تشخص» نیست؟

الف. تشخص غیر از تمیز است.

ب. تشخص، معقول ثانی فلسفی است.

ج. تشخص به عوارض و منضمات است.

د. تشخص به وجود است.

۳۰. منظور از محمول بالضمیمه چیست؟

الف. همان خارج محمول است.

ب. همان ذاتی باب برهان است.

ج. همان عرضی باب برهان است.

د. همان عرضی باب ایساغوجی است.

۳۱. در قضیه «انسان ناطق است» وجه تغایر به چیست؟

الف. ابهام و عدم ابهام

ب. اجمال و تفصیل

د. تحصیل و عدم تحصیل

ج. مفهوم و مصداق

۳۲. کدام گزینه درباره رابطه جنس و فصل درست است؟

الف. جنس عرض خاص برای فصل است.

ب. فصل مقوم جنس است.

ج. حمل میان جنس و فصل حمل شایع است.

د. حمل میان جنس و فصل حمل اولی است.

۳۳. کدام یک از گزینه ها، به ترتیب کامل کننده عبارت زیر است؟ «الجنس مادة و الفصل صورة».

الف. بشرط لا - بشرط لا

ب. لا بشرط - لا بشرط

ج. بشرط لا - لا بشرط

د. لا بشرط - بشرط لا

۳۴. فصل اشتقاقی به چه معناست؟

الف. اخص لوازم نوع است.

ب. مبدا فصل منطقی و مقوم حقیقی نوع است.

ج. از فصل منطقی اشتقاق می شود.

د. همان فصل منطقی است.

زمان آزمون: تستی: ۷۵ تشریحی: -- دقیقه

رشته تحصیلی و کُد درس: الهیات فلسفه و کلام (۱۲۲۰۲۰۰) (۱۲۲۰۴۶۹)

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

مجاز است.

استفاده از: --

کُد سری سؤال: یک (۱)

۳۵. ناسازگاری بین دو جمله «الحق ماهیته انیته» و «ان الواجب بالذات لاماهیة له» را چگونه می توان پاسخ داد؟
الف. ناسازگاری قابل رفع نیست.

ب. مراد از ماهیت در جمله اول، امور ذاتی و در جمله دوم، مفهوم غیر مستقل است.

ج. مراد از ماهیت در جمله اول، ما به الشیء هو هو است و در جمله دوم، ما يقال فی جواب ماهو است.

د. مراد از ماهیت در این دو جمله به ترتیب وجود و عدم تقید ذات به امور عدمی است.

۳۶. کثرت در ماهیات نوعیه چگونه است؟

الف. صرفاً در انواع مفارق یافت می شود

ب. عین ماهیات آنهاست.

ج. لازمه ذاتی آنهاست.

د. از ناحیه تعلّق به ماده است.

۳۷. نظریه منسوب به شیخ اشراق درباره حقیقت جسم کدام است؟

الف. آنه جوهر مرکب من جوهرین

ب. آنه مرکب من جوهر و عرض

ج. آنه جوهر بسیط هو الاتصال و الامتداد الجوهری

د. آنه متصل واحد یقبل القسمة إلى أجزاء متناهية

۳۸. کدام گزینه درباره ماده و صورت و نسبت میان آنها نادرست است؟

الف. تحصیل ماده به واسطه تحصیل صورت است.

ب. صورت علت برای ماده است.

ج. صورت تقدم وجودی بر ماده دارد.

د. ماده تقدم زمانی بر صورت دارد.

۳۹. کدام تعریف برای «کم» از نظر علامه طباطبایی خالی از اشکال است؟

الف. عرضی که عاد دارد.

ب. عرضی که ذاتاً قبول قسمت می کند.

ج. عرضی که مساوات می پذیرد.

د. عرضی که تضاد در او راه ندارد.

۴۰. عروض فصل بر جنس چگونه است؟

الف. به واسطه یک امر مساوی ب. به واسطه یک امر اعم

ج. به واسطه یک امر اخص د. بدون واسطه

۴۱. ضابطه امکان بالقیاس چیست؟

الف. تساوی ماهیت با وجود یا عدم

ب. وجود رابطه علیت و معلولیت

ج. عدم تساوی ماهیت با وجود یا عدم

د. عدم وجود رابطه علیت و معلولیت

نام درس: حکمت متعالیه ۱

رشته تحصیلی و کد درس: الهیات فلسفه و کلام (۱۲۲۰۲۰۰) (۱۲۲۰۴۶۹)

زمان آزمون: تستی: ۷۵ تشریحی: -- دقیقه

آزمون نمره منفی دارد ○ ندارد ⊗

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: --

مجاز است.

۴۲. نیازمندی همه علوم به فلسفه از کدام جهت است؟

الف. روش ب. غایت ج. مبادی د. مسایل

۴۳. کدام مورد مبین علم حصولی است؟

الف. حصول المعلوم للعالم بماهيته

ج. حصول امر مجرد من المادة لنا

۴۴. مقصود از « واجب الوجود بالذات واجب الوجود من جميع الجهات » چیست؟

الف. برای واجب الوجود هیچ حالت منتظره ای وجود ندارد. ب. هیچ جهت امکانی ای در واجب الوجود نیست.

ج. وجود واجب الوجود عین ماهیت اوست. د. در واجب الوجود ترکیب راه ندارد

۴۵. معنای « نفس الامر » از دیدگاه مرحوم علامه طباطبایی چیست؟

الف. عالم امر ب. عقل کلی که همه صور معقولات در آن مرتسم اند

ج. نفس الشیء د. مطلق ثبوت و تحقق اعم از واقع خارجی و اعتباری

۴۶. از آنجا که اختصاص هر دسته از اجسام به آثار خاص خودشان بی جهت نیست، چه چیزی می تواند مخصّص قلمداد شود؟

الف. ماده مشترک ب. جسمیّت مشترک ج. بعضی از اعراض لاحق جسم د. صورت نوعی

۴۷. ترکیب بین ماده و صورت در حکمت متعالیه چگونه است؟

الف. تالیفی ب. انضمامی ج. اتحادی د. اعتباری

۴۸. « احتیاج اتصاف الماهیه بالوجود إلى الدلیل » ، دلیل بر کدام بحث فلسفی است؟

الف. اصالت وجود ب. عروض وجود بر ماهیت ج. تشکیک وجود د. وحدت و کثرت وجود

۴۹. اینکه می گوئیم « ماهیت، بالعرض موجود است » معنای کدام یک از فروع اصالت وجود است؟

الف. وجود به هیچ یک از احکام ماهیت متصف نمی شود. ب. صفات وجود بیرون از ذات وجود نیستند.

ج. وجود در تمام حمل های ماهوی حیثیت تقییدیه است. د. وجود بسیط است و غیری ندارد.

۵۰. کدام یک از ویژگی های مفاهیم ذاتی ، بر اساس اصالت ماهیت ، دقیق ترین ویژگی به شمار می رود؟

الف. ذاتیات شیء تقدم بالتجوهر بر آن شیء دارند. ب. ثبوت مفاهیم ذاتی برای موضوعات آنها ضروری است.

ج. ثبوت ذاتیات شیء برای شیء در خارج بی نیاز از سبب است. د. ذاتیات شیء غیر قابل انفکاک از شیء است